

POPOTNICA NOVI VLADI

V Gospodarskem krogu vam, novo potrjenim ministrom 13. slovenske vlade, čestitamo ob prevzemu ene najpomembnejših nalog v družbi. Spoštujemo vaš pogum, strokovnost in pripravljenost, da prevzamete veliko odgovornost voditi Slovenijo v še boljšo prihodnost.

Pred nami je obdobje velikih izzivov in priložnosti. Če želimo okrepiti kakovost bivanja in življenja Slovenk in Slovencev, moramo **konstruktivno sodelovati** na vseh ravneh družbenega okolja. Gospodarsko okolje, ob upoštevanju socialnih norm, je ključ do tega. Zato pričakujemo, da bomo skupaj oblikovali ukrepe, ki lahko Slovenijo varno popeljejo v naslednje desetletje – tako na področju nujnih strukturnih reform kot na področju izboljšanja poslovnega okolja. Uspešnost poslovnega okolja je temeljna usmeritev, ki jo zasledujemo vse organizacije, združene v Gospodarskem krogu.

Že peto zaporedno leto je gospodarska rast v Sloveniji visoka. Aktualna rast prispeva k **nadpovprečni rasti davčnih prilivov**. Tudi **optimizem med posamezniki** je visok, predvsem zaradi boljših razmer na trgu dela. Imamo najnižjo anketno brezposelnost po letu 2009. Rast plač je bila v prvih petih mesecih letošnjega leta v zasebnem sektorju v povprečju 4,4-odstotna, kar je 2,3-krat več kot lani v celem letu. Prihranki prebivalstva so z 18 mrd evrov rekordni in izkazujejo dobro likvidnostno rezervo pri gospodinjstvih. To so dejstva, ki potrjujejo, da se uspešnost gospodarstva pozna ne samo v državnih blagajnah, temveč tudi v žepih državljanov, kar krepi domačo potrošnjo.

Uspešno gospodarstvo in okrepljena domača poraba sta samo v prvi polovici letošnjega leta iz naslova davkov in prispevkov v državne blagajne prispevali k skoraj 520 mio evrov več pobranim davkom kot v enakem obdobju lani. Do konca leta bo prilivov najverjetneje preko 1 milijarde več kot v letu 2017, pri čemer je treba upoštevati, da je bilo že v letu 2017 vplačanih davkov in prispevkov za 1 mrd evrov več kot leto pred tem - v dveh letih torej 3 dodatne milijarde več kot leta 2016, zaradi česar je bil prvič po desetih letih ponovno realiziran **proračunski presežek**. Gospodarstvo svojo nalogo opravlja.

Po drugi strani je slovenski **državni dolg** v razmerju do bruto domačega proizvoda danes štirikrat višji kot še pred desetimi leti. Imamo eno **najslabših razmerij v EU med zaposlenimi in upokojenci**. Mednarodne primerjave (OECD) nas opozarjajo na **nekonkurenčnost plač** v višjih plačnih razredih, kjer se nahajajo (ali naj bi se nahajali) zaposleni, od katerih je odvisen razvoj in prehod gospodarstva k višji dodani vrednosti. Gospodarstvo se ob tem spopada z vse večjim **pomanjkanjem ustreznih kadrov**, kar se kaže kot glavna omejitev za nadaljnjo rast in dohitevanje najbolj razvitih držav. Ker se s tem izzivom spopadajo tudi bolj razvite države, kjer je raven plač višja, nam grozi tudi odliv izkušenega kadra, ki ob isti višini stroška dela v tujini prejmejo višje neto izplačilo.

Čeprav je v gospodarstvu še prisoten optimizem za naslednje leto, pa je že čutiti prve znake pregrevanja v našem okolju. To kliče k vodenju odgovorne fiskalne politike oziroma zmerni rasti izdatkov države za namen višanja javno-finančnega presežka. Hkrati je iluzorno pričakovati, da se bo aktualna izvozna konjunktura nadaljevala v prihodnjih letih. Kar tretjino blagovne menjave EU poteka z ZDA in Kitajsko, ki sta v trgovinski vojni, kar ima negativen vpliv na dobaviteljsko verigo v srednje Evropi, katere del je tudi Slovenija. Negotovost izhaja tudi iz bližajočega se Brexita in napetih odnosov s Turčijo. To pomeni manjšo potrebo po zaposlovanju kot tudi umiritev poslovnih investicij. Marsikje v naši okoliščini se države na te znake ohlajanja že pripravljajo.

Ljubljana, 14. september 2018

Zato vas pozivamo, da se ne pustite zavesti trenutnim ugodnim javno-finančnim razmeram. Zdaj je **čas za sprejetje ključnih reform**, ki morajo nasloviti neugodne trende staranja prebivalstva ter jih narediti bolj vzdržne za javno blagajno. Pri tem imamo v mislih zdravstveno, pokojninsko in davčno reformo, posodobitev javnega sektorja ter politiko razreševanja kadrovske vrzeli, ki vključuje sodobno izobraževalno politiko, večjo prilagodljivost trga dela in politiko priseljevanja. Ne želimo si ponovitve nesistemske pristopov, kot je bil ZUJF, ki je bil precejšen šok za ljudi in je še poglobil krizo.

Le z zmernim pristopom in razumnimi ukrepi, usmerjenimi v prihodnost, lahko krepimo naše konkurenčne prednosti in oblikujemo spodbudno gospodarsko okolje, ki bo zagotovilo nadaljnjo gospodarsko rast, investicije, zaposlovanje in posledično blaginjo državljanek in državljanov Slovenije.

Le tako bomo lahko dosegli smeje cilje, ki smo si jih zastavili – dvigniti **dodano vrednost na zaposlenega na 60.000 evrov** ter **izvoz na 50 mrd evrov do leta 2025** in s tem potisniti **povprečne plače zaposlenih prek 2.000 evrov bruto**.

Druge poti organizacije, združene v Gospodarskem krogu, ne poznamo, saj zgodovina vedno znova potrjuje, da je uspešnost gospodarstva temelj ekonomske in politične suverenosti držav. Če podobno razmišljate, imate v Gospodarskem krogu partnerje, ki so pripravljeni prispevati k sodobni, evropski, razviti Sloveniji.

S spoštovanjem,

Aleksander Zalaznik, predsednik Združenja Manager, generalni direktor Danfoss Trata in višji podpredsednik Danfossove poslovne enote Controls
Saša Mrak, izvršna direktorica Združenja Manager

Gertrud Rantzen, predsednica Slovensko-nemške gospodarske zbornice

Boštjan Gorjup, predsednik Gospodarske zbornice Slovenije, direktor BSH Hišni aparati
mag. Sonja Šmuc, generalna direktorica Gospodarske zbornice Slovenije

Miha Žerko, predsednik Britansko-slovenske gospodarske zbornice, predsednik uprave SRC d.o.o.
Barbara Uranjek, direktorica Britansko-slovenske gospodarske zbornice

Nevenka Kržan, predsednica AmCham Slovenija, senior partner KPMG
mag. Ajša Vodnik, generalna direktorica AmCham Slovenija